

Minimální preventivní program

pro školní rok 2025-2026

Úvod

Společensky a sociálně nežádoucí jevy tvoří širokou škálu problémů, které jsou zejména u dětí a mládeže výrazným rizikem zdravotním, společenským i ekonomickým. **Jedná se o problematiku šikany, kyberšikany, násilí, záškoláctví, drogových závislostí, alkoholismu a kouření, kriminality a delikvence, rizikového sexuálního chování, vandalismu, patologického hráčství, projevů rasismu a xenofobie.**

Základním principem prevence rizikového chování **je výchova dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu, k osvojení si pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti.** Důležitým prvkem prevence jsou volnočasové aktivity, jejichž významnou součástí jsou pohybové aktivity a sport.

Volný čas dětí a mládeže a jeho naplňování pozitivními aktivitami hraje významnou roli při utváření osobnosti mladého člověka. Důsledkem snížení kvality společenské péče o volný čas mladé generace je v mnoha případech i nárůst negativních společenských jevů. Jestliže společnost zabezpečí kvalitní trávení volného času dětí a mládeže, může tím, i když jen do

určité míry, kompenzovat případné nedostatky rodinného prostředí a vlivu. Rodina má zcela dominantní postavení vzhledem k osvojení si aktivit ve volném čase. Ovlivňuje dítě nejen tím, jak na dítě výchovně působí, ale i svým každodenním životem.

Otázka včasné prevence vedoucí žáky k ochraně zdraví, získání pozitivního postoje k vlastnímu tělu, životu, ale i umění najít si životní cíl a osobnostně sociálně růst, je proto nejdůležitějším cílem, ke kterému by měla primární prevence směřovat.

Minimální preventivní program je zaměřený na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. Je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce s žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy. Je zpracováván vždy na jeden školní rok a průběžně vyhodnocován. Vychází z RVP ZV a ŠVP. Jednotlivé části MPP jsou začleněny do samostatných témat v jednotlivých předmětech.

Primární prevencí rozumíme veškeré konkrétní aktivity realizované s cílem předejít problémům a následkům spojeným se sociálně patologickými jevy, případně minimalizovat jejich dopad a zamezit jejich šíření.

Minimální preventivní program klade důraz na pozitivní ovlivňování klimatu školy s minimem kázeňských problémů ve škole i mimo ni, na vzájemnou komunikaci a spolupráci žáků, pedagogických pracovníků a rodičovské veřejnosti (zapojování rodičů do aktivit školy).

K prevenci rizikového chování je **nutno využívat různé příležitosti, formy a metody** (např. besedy s odborníky, tematická divadelní a filmová představení, četba knih a časopisů s danou tematikou,...), **usilovat o vzájemnou spolupráci mezi rodinou a školou**, zadávat vstupní dotazník pro 6. ročník a výstupní pro 9. ročník **na zjištění úrovně znalostí a dovedností žáků v oblasti rizikového chování**, získávat zpětnou vazbu o klimatu ve třídách pravidelnými pohovory s třídními učiteli a dalšími pedagogy.

Důležitá je dobrá **informovanost všech žáků školy v oblasti rizikového chování**, vytvoření **dostatečného zázemí k trávení volného času v prostorách školy**, **podpora vlastních aktivit žáků a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností**, **začleňování méně průbojných žáků do kolektivu**, **odstranění nevhodného chování mezi žáky a zapojení celého pedagogického sboru školy do systému prevence.**

2. Charakteristika školy

Název školy: Základní škola Jihlava, E. Rošického 2, příspěvková organizace

Adresa školy: Základní škola Jihlava, E. Rošického 2, příspěvková organizace, 586 01 Jihlava

Adresa odloučeného pracoviště: Jarní 22, 586 01 Jihlava

Příspěvková organizace s právní subjektivitou IČ: 00400866, je součástí výchovně vzdělávací soustavy České republiky.

IZO: 600 117 308 (zařazena do sítě škol s účinností od 25. 3. 1996)

Od 1. 9. 2007 je součástí školy také bývalá ZŠ Jihlava, Jarní 22.

Ředitel školy: Mgr. Bc. František Svoboda, e-mail: reditelsrosi.ji.cz, web: www.zsrosi.cz

Zástupce ŘŠ: Mgr. Zuzana Tomková, zástupce pro 1. stupeň

Mgr. Petr Dvořák, zástupce pro 2. stupeň

Mgr. Jiřina Nápravníková, zástupce pro speciálně pedagogickou péči

Zřizovatel: Statutární město Jihlava, Masarykovo náměstí 1, Jihlava 586 28

Vzdělávací program: Dobrý start do života aneb škola pro život – Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, č. j. 2007 / 07, vydán dne 1. 9. 2007.

ZŠ Jihlava, E. Rošického 2, příspěvková organizace je škola s rozšířenou sportovní výukou. Je to plně organizovaná základní škola s 1. – 9. ročníkem. 1. a 2. ročník ZŠ je umístěn na odloučeném pracovišti školy ul. Jarní 22, zde je také přípravná třída. Od 3. ročníku zřizuje škola přípravnou třídu s rozšířenou výukou TV – plavání, od 5. ročníku – přípravnou třídu se zaměřením na fotbal. Od 6. ročníku má škola 2 třídy v ročníku s rozšířenou výukou TV – zaměření na plavání, fotbal a všeobecnou TV. Maximální kapacita školy je 980 žáků, průměrná naplněnost tříd je 27 žáků. Školu navštěvují děti z nedalekých sídlišť Za Prachárnou, Dolina, Horní Kosov a okolních spádových obcí Bílý Kámen, Hybrálec, Plandry, Rantířov, Vyskytná nad Jihlavou. Děti mohou navštěvovat třídy sportovně zaměřené, péče je věnována také dětem se speciálními vzdělávacími potřebami (dětem s přiznanými podpůrnými opatřeními). Od 1. do 5. ročníku je výuka organizována ve třech až čtyřech paralelních třídách, od 6. do 9. ročníku ve třech až čtyřech souběžných třídách.

Škola využívá tři tělocvičny, 2 školní hřiště, 27 kmenových učeben – budova E. Rošického, 10 kmenových učeben – budova na odl. pracovišti, specializované učebny – informatika I., informatika II. infocentrum, odborné učebny Fy, Che, Př. školní kuchyňka, dílny kovo – dřevo.

Minimální preventivní program ZŠ Jihlava, E. Rošického 2, příspěvková organizace je zaměřen na vedení dětí ke zdravému životnímu stylu, získávání dovedností a návyků v oblasti komunikace, tolerance, důvěry, vzájemné úcty a sebeúcty, vytváření bezpečného prostředí a dobrých vztahů s rodiči a vrstevníky. V tom spatřujeme základ prevence rizikového chování. Program respektuje zaměření a specifika školy. Do volnočasových aktivit se zapojují všichni členové pedagogického sboru prostřednictvím vedení zájmových kroužků, mimoškolních akcí a školních akcí. Vzhledem k tomu, že učitelé znají dobře své žáky a jejich rodinné zázemí a žáci se znají dobře i navzájem, je možné problémy, které nastanou, řešit rychle a operativně.

3. Zásady primární prevence.

- Primární prevence ve škole je **týmová práce**, na které se podílejí všichni pedagogičtí a provozní zaměstnanci, ale i další, například rodiče, externí spolupracovníci, přátelé školy
- **Nepodceňujeme, ale ani nepřeceňujeme rizika**, nejsme alibisté.
- **V jednotě je síla**, proto se snažíme k problémům přistupovat jednotně.
- K problémům se vyjadřujeme **objektivně**.
- Špatné je škatulkovat žáky, **každý projev rizikového chování řešíme individuálně**.

- Zákazy se nic nevyřeší, proto nezakazujeme, nevyhrožujeme, nemoralizujeme, ale **vysvětlujeme**.
- Nejsme neomylní, nevíme-li si rady, je nutné **využít pomoci odborníků**.
Nekompetentní řešení problému může nadělat více škod než užitku.
- **Každý problém má svoji příčinu**, proto ji hledáme a snažíme se ji objasnit.
- Nepodceňujeme význam vnějších vlivů, například medií.
- Odkládáním řešení se problém jen zhoršuje, proto **jednáme rychle a aktuálně**.
- Velký význam v primární prevenci má **klima školy**. Ve všech vztazích, které se vytváří v průběhu pedagogického procesu, pěstujeme vzájemnou důvěru.
- **V dobrém kolektivu nejde jen o vzájemnou inspiraci, ale i vzájemnou kontrolu, pomáhající vyhnout se chybám.**
- Efektivní primární prevence musí vždy odpovídat věku žáků, vyhýbá se stereotypům, týká se podstatné části žáků, je interaktivní.
- Případná sankce by vždy měla být realizovatelná.

4. Témata primární prevence

- **Šikana**
 - odhalování šikany, prevence a předcházení šikany
- **Záškoláctví**
 - jednotný postup při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevence a postih záškoláctví
- **Návykové látky**
- **Netolismus**
- **Kyberšikana**
- **Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus**
- **Poruchy příjmu potravy**
- **Rizikové chování v dopravě**
- **Vandalismus**
- **Kriminalita**
- **Násilí**
- **Rizikové sportovní aktivity, prevence úrazů**
- **Styly mladých (subkultury – Hiphopeři, Skejt'áci, freeganismus...)**
- **Sebepoškozování, zanedbávání,**
- **Domácí násilí**
- **Duševní zdraví**

5. Analýza současného stavu na škole

Nabídka drog a alkoholu je velmi vysoká. Také jejich značná společenská tolerance je příčinou vzrůstající spotřeby u stále se snižující věkové skupiny dětí a mládeže. Proto je nutností nepodceňovat tento nebezpečný jev.

Ze statistik předložených Národní protidrogovou centrálou je zřejmé, že děti a mladiství z kraje Vysočina nepatří v celorepublikovém měřítku k výrazným konzumentům tvrdých drog, ale velmi často požívají alkohol a větší část jich na druhém stupni ZŠ kouří cigarety minimálně jedenkrát týdně a většina z nich přišla do svého 15. roku do kontaktu s marihuanou.

I zdejší školu navštěvují některé děti z málo podnětného prostředí. V dnešní době je rozvedených, neúplných či nefungujících rodin poměrně vysoké procento. Často se setkáváme s tím, že rodina nevěnuje dítěti dostatek času a náležitou péči. V rodinách velmi často chybí pevně stanovená pravidla chování. V poslední době se objevuje problém neomluvených hodin a to nejen v odpoledním vyučování. Tento problém řešíme ihned s rodiči žáků a snažíme se předejít záškoláctví.

Větší nebezpečí, v poslední době, zaznamenáváme u zvyšujícího se množství výskytu násilí a agresivního chování dětí mladšího věku. Pouze vzájemná spolupráce, nelhostejnost a ochota může vést k pomoci nejen postiženým dětem a mládeži.

K posouzení problematiky slouží dotazníky, pozorování, mapování tříd, komunitní kruhy primární prevence (cílem komunitních bloků je odhalit příčiny problémů v sociálních vazbách žáků), rozhovory, které ukazují na informovanost žáků o rizikovém chování, možný výskyt návykových látek na škole i mimo ni, vlastní názor na návykové látky a znalost možností pomoci.

O šikaně jsou žáci schopni mluvit a s pomocí učitelů se i bránit. Je třeba si uvědomit, že šikana se objevuje téměř všude a odjakživa. V dnešní době se objevuje nejen šikana klasická, ale i nová forma šikany – kyberšikana (šikana prováděná prostřednictvím digitálních médií – mobilních telefonů, internetu, sociálních sítí). Jde o skrytý jev a jeho mapování je velmi problematické. Zásadně platí, že potíže dětí a mladých lidí spojené s on-line komunikací je nutné nepodceňovat. Neřešené mohou mít fatální důsledky.

Největší podíl problematického chování tvoří vztahy mezi žáky a vztah žáků k majetku druhých a také k majetku školy. Vztahy mezi žáky ovlivňují pozitivní klima ve třídě, a to má vliv na školní úspěšnost. Z tohoto důvodu je velice důležité řešit všechny náznaky problematického chování již v zárodku a předcházet krizovým situacím.

K prevenci rizikového chování přistupuje škola velmi aktivně, a to především obsahovou náplní činností a aktivit, atmosférou důvěry a spravedlivého prostředí, včasným zabýváním se problémy (ideálně ihned v počátcích, „nejpozději“ při zjištění problému), odborným řešením situací, komplexním přístupem a následnou zpětnou vazbou a kontrolou vyřešení problémů. Vždyť jen šťastné dítě, které žije v pohodě a rádo chodí do školy, se může dobře učit.

Škola je důležitá součást socializace dítěte, tedy příprava na život. Naučit žáka vyjít efektivně s druhými lidmi, vyznat se sám v sobě, chovat se k druhým slušně..., patří dnes k významným úkolům měnící se školy.

6. Cíle minimálního programu

- předcházet problémům s návykovými látkami u dětí
- posílit u dětí sebedůvěru, sebevědomí, snaha o rozvoj osobnosti, práce s emocemi, komunikační dovednosti, řešení konfliktů, rozhodování, zvládání stresu, spolupráce, vrstevnický tlak, obrana proti manipulaci
- navazovat komunikaci žáků s učiteli i se spolužáky, vytvářet přátelskou atmosféru ve třídě, škole, vést k pozitivní změně klimatu školy, hledat pomoc při problémech žáků, prohlubovat komunikaci a spolupráci s rodinou
- naučit děti nést odpovědnost za své chování
- naučit děti dovednostem odmítání, říci NE
- nabízet alternativní využití volného času, rozšiřovat kulturně společenský rozhled, poskytovat informace o zdravém životním stylu
- předat dětem dostatek informací o druzích a účincích návykových látek na zdraví člověka
- prevence zneužívání návykových látek (včetně alkoholu a kouření), anabolik, medikamentů
- prevence sociálně patologických jevů - šikana, násilí, vandalství, kriminalita, brutalita, záškoláctví, rasismus, intolerance, xenofobie,
- prevence poruch příjmu potravy (anorexie, bulimie)
- prevence virtuálních drog- netolismus, patologické hráčství – gambling, závislost na počítačích, televizi, internetu
- syndrom týraných a zneužívaných dětí
- negativní působení sekt
- sexuální rizikové chování
- rizikové sporty a rizikové chování v dopravě
- posilování komunikačních dovedností: schopnosti řešit problémy, konflikty
- naučit děti využívat volný čas – vytvořit co nejširší nabídku mimoškolních a volnočasových aktivit
- pěstování právního vědomí, mravních a morálních hodnot

A. Krátkodobé cíle

- **monitorování výskytu rizikového chování u žáků**
- **operativní reagování na aktuální problémy**
- **práce s problematickými třídami**
- **nabídka volnočasových aktivit**
- **vzdělávání pedagogických pracovníků**
- **zapracování témat prevence do tematických plánů**

B. Dlouhodobé cíle

- **vytváření pozitivního sociálního klimatu v jednotlivých třídách i celé škole**
- **výchova ke zdravému životnímu stylu**

Cílem působení v oblasti prevence rizikového chování jsou žáci 1. – 9. ročníku naší školy, kteří dokáží být odpovědní za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jejich věku a mentálním schopnostem. Snažíme se vést žáky k pochopení souvislostí mezi svobodou a zodpovědností, nejenom na půdě školy, ale i do budoucího života.

Snahou je vychovat žáka:

- s posílenou duševní odolností vůči stresu, negativním zážitkům a vlivům
- schopného dělat samostatná (a pokud možno správná) rozhodnutí,
- s přiměřenými sociálně psychologickými dovednostmi
- schopného řešit, případně nalézt pomoc pro řešení problémů
- s vyhraněným negativním vztahem k návykovým látkám
- podílející se na tvorbě prostředí a životních podmínek podle „pravidla čtyř N“: – neničit, – neubližovat, – nepodporovat zlo, – najít si svoji parketu

C. Činnosti nutné k dosažení cíle

- **Školní vzdělávací program**
- **Školní řád**
- **Školní samospráva**
- **Práce třídních učitelů**

D. Konkrétní cíle

Prevence agrese, šikany, kyberšikany, násilí, vandalismu, intolerance, antisemitismu, extremismu, rasismu a xenofobie

- předcházet různým formám a projevům šikany podporou pozitivního a zdravého klimatu ve třídě i ve škole

- zajistit dohled nad bezpečností žáků o přestávkách a volných hodinách
- upevňovat obecně uznávané hodnoty a morální postoje ve společnosti
- proškolit pedagogické pracovníky v oblasti šikany a kyberšikany

Prevence záškoláctví

- předcházet záškoláctví podporou pozitivního a zdravého klimatu ve třídě i ve škole
- upevňovat spolupráci a komunikaci s rodiči
- spolupracovat s dalšími subjekty v případě podezření na záškoláctví

Prevence závislostí (kouření, alkoholismus, virtuální drogy, sekty...), užívání

návykových látek, gambling

- předcházet užívání jakýchkoliv návykových látek
- omezit přístup žáků k virtuálním drogám ve škole (zablokování nevhodných webových stránek a nepřístupný Facebook,...)
- upozorňovat na zdravotní rizika a právní důsledky spojené s užíváním návykových látek
- vést žáky k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem

Prevence rizikových sportů a chování v dopravě

- začlenit dopravní výchovu do výuky
- upozorňovat na zdravotní rizika a právní důsledky při nedodržování bezpečnostních pravidel

Prevence poruch příjmu potravy

- podporovat zdravý životní styl a kladný vztah žáků ke svému tělu
- předcházet negativním vlivům médií a reklamy
- upozorňovat na zdravotní rizika spojená s poruchami příjmu potravy

Prevence rizikového sexuálního chování

- předcházet rizikům předčasného a rizikového sexuálního života
- upozorňovat na zdravotní rizika a právní důsledky spojené s tímto chováním
- posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty související s rodičovstvím

Prevence domácího násilí, týrání a zneužívání

- předcházet rizikům zneužívání (i sexuálního), týrání a zanedbávání
- poučit žáky o možnostech řešení domácího násilí s dalšími subjekty (linky důvěry...)
- podporovat zdravé sebevědomí žáků, posuzovat chování ve vztahu k normalitě a společenské normě
- spolupracovat s dalšími subjekty v případě podezření na domácí násilí

Prevence kriminality (krádeže, vandalismus)

- předcházet základním projevům kriminality a delikvence
- upozorňovat na právní důsledky při nedodržení zákonů a pravidel
- upevňovat spolupráci a komunikaci s rodiči
- spolupracovat s dalšími subjekty (policie) v případě podezření na kriminální činnost

E. Témata zařazovaná průběžně do vyučovacích hodin

1. až 3. ročník

- Návykové látky – cigarety, alkohol, léky, drogy
 - základní pojmy
 - poškozování zdraví
 - odmítání drogy, nácvik – říkat NE! NECHCI!
- Zdravý životní styl – zdravé jídlo
 - pohyb
 - odpočinek
- Zdravé vztahy – kamarádství
 - osobní bezpečí – ubližování, šikana, kde hledat pomoc – učitelé, rodiče, linky bezpečí
 - sebedůvěra

4. až 5. ročník

- Návykové látky – cigarety, alkohol, léky, drogy
 - rizika zneužívání návykových látek – zdravotní rizika, sociální rizika
 - nácvik odmítání drog
- Zdravý životní styl
 - výhody zdravého člověka
 - činnosti vedoucí ke zdraví
 - prosazování zdravého životního stylu ve škole
- Zdravé vztahy
 - ve škole, v rodině, ve společnosti
 - odmítání ubližování, šikany
 - osobní bezpečí – vědět, kde najít pomoc – učitelé, rodiče, linky důvěry
 - sebezpoznání, sebedůvěra – posilování praktickým nácvikem
 - koordinovat vztahy ve třídě
 - odmítat poškozování věcí, vandalismus
- Výchova k rodičovství
 - ohleduplnost k ženám a dívkám
 - ochrana vlastního zdraví před zneužitím
 - funkce rodiny

6. až 9. ročník

- Návykové látky v celé šíři a všechny ostatní závislosti
 - sociální i zdravotní rizika zneužívání
 - odmítání všech závislostí – alkoholu, cigaret, drog, netolismu, gamblingu
 - hledat lepší řešení
 - nabízet život „bez berliček“ (pomyslných opor – např. cigareta)

- rozvoj závislosti
- Zdravý životní styl
 - zdravá výživa, poruchy příjmu potravy
 - smysluplné využívání volného času
 - obrana proti stresu – motivace k bezpečnému sportu a pohybu
- Osobní bezpečí
 - odmítání všech forem omezování osobní svobody
 - odmítání všech forem šikany
 - odmítání rasismu
 - přijmout pravidla chování ve skupině
 - účinná obrana proti kyberšikaně
- Sebepoznání a sebedůvěra
 - všemi způsoby posilovat sebedůvěru
 - naučit asertivnímu chování
 - řešení problémů – každý problém má řešení
 - spolupráce ve skupinách
 - komunikace
 - říkat a prosazovat svůj názor
 - odmítat negativní působení sekt
 - odmítání rasismu, extremismu, xenofobie, homofonie, antisemitismu
- Sexuální výchova
 - ochrana osobního zdraví
 - rodičovská role
 - ochrana před nemocemi, AIDS apod.
 - hodnoty při výběru partnera
 - odpovědnost za svoje chování
 - náhradní rodičovská péče
- Záškoláctví – plnění povinností ve škole
 - kde hledat pomoc v případě problémů
- Vandalismus
 - prosazovat vliv prostředí na kvalitu života
 - odmítat skupiny lidí zaměřené proti společnosti
 - osobní a společný majetek

Všichni učitelé využijí vhodné okruhy ve vyučovacích hodinách.

Zdravý životní styl – zodpovědnost za vlastní zdraví, zdravá výživa, osobní a duševní hygiena, pohybové aktivity, sexuální výchova, návykové látky – občanská výchova, chemie, přírodní vědy, tělesná výchova, přírodopis

Sociálně psychologické dovednosti – schopnost komunikace, řešení problémů a konfliktů, adekvátní reakce na stres, neúspěch a kritiku, tolerance – občanská výchova, tělesná výchova, přírodopis, multikulturní výchova

Morální a právní vědomí – morální hodnoty, humanistické postoje, právní aspekty sociálně patologických jevů, lidská práva, práva dítěte, výchova k partnerství a rodičovství – občanská výchova, přírodopis, multikulturní výchova

F. Konkrétní témata využívaná v rámci MPP:

1.-3.ročník

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Naše škola – sledování dobrého a špatného chování žáků

Jsem školák – školní řád, práva a povinnosti, odpovědnost, bezpečí. Opatrnost při setkání s cizí osobou.

Člověk a zdraví – hodnota zdraví, nevhodné stravovací návyky, obezita (ovoce do škol), ochrana zdraví, otužování, zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užívání drog

Moje rodina – práva a povinnosti členů rodiny, význam lidské spolupráce. Denní režim – činnosti vhodné ze zdravotního hlediska. Mezilidské vztahy: kladné, záporné – rozvody, nesnášenlivost, děti v DD, pití alkoholu, poškozování práva dítěte v rodině

Lidé a čas – zimní svátky – tradice, církevní svátky – ohledy na různá náboženství, víra, tolerance, Silvestr – možnost setkání s alkoholem a jinými omamnými látkami, agresivními lidmi, nebezpečí pobytu v zakouřené místnosti, zábavná pyrotechnika. Odmítání návykových látek.

Volný čas – vhodné způsoby trávení volného času, nevhodnost dlouhého sledování televize, počítače

Živá příroda – užitkové rostliny, jedovaté rostliny, léčivé byliny – vitamíny, zdravá strava, význam pro farmaceutický průmysl, zneužívání léků

Dopravní výchova – bezohlednost řidičů, alkohol a řízení

Poučení a několik rad na prázdniny – správné využití volného času – nesprávné – jednoduché způsoby odmítání návykových látek, kontakty s cizími lidmi.

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Režim, otužování organismu, zdravotní stav, pobyty venku – výchova ke zdravému životnímu stylu, práce v kolektivu, tolerance, neubližovat si, fair play chování, hygiena a bezpečnost při sportu

UMĚNÍ A KULTURA

Výchova k seberealizaci, jedinečnosti, toleranci

Kultura: tradice v různých zemích, hudba, zpěv a tanec jako součást trávení volného času

Výtvarné soutěže na téma drogy, alkohol, kouření

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Učíme se vyjadřovat, prezentovat své vlastní názory v přiměřené mezilidské komunikaci a respektovat názory jiných, uplatňovat pravidla mezilidského soužití, umět odmítnout návykové látky, zdvořilé vystupování, pojmenování zdravotních rizik

Tradice v anglicky mluvících zemích: Vánoce, Velikonoce, zdravý životní styl, sport, rodina

4. – 5.ročník

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

ČR – zákony, práva a povinnosti občana, národnostní menšiny, výchova k toleranci a otevřenosti, zákony omezující kouření, používání alkoholu, zákony týkající se drog

Léčivé a jedovaté rostliny, rostliny jako drogy

Životní prostředí člověka: škodlivý vliv kouření na celkový stav ovzduší

Péče o zdraví: zdravý životní styl, duševní hygiena, hygienické návyky

INFORMATIKA

Problematika kyberšikany: rizika internetové komunikace – chat, facebook

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Fair play: sportovní chování při sportu a TV, tolerance, komunikace, hygiena a bezpečnost v TV či pobytech v přírodě

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Záchranné a bezpečnostní složky ČR: Komunikace po telefonu se záchrannou službou

Tradice v anglicky mluvících zemích: Halloween, Vánoce, Velikonoce, moje rodina, volný čas, sporty

MATEMATIKA 1. – 5. ročník

Finanční gramotnost: reálné situace, platby

6. ročník

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Vztahy mezi lidmi: formy a zásady soužití, osobnostní a sociální rozvoj

Zdravý životní styl: zdravý způsob života a péče o zdraví, duševní hygiena.

Prevence rizikového chování: rizika ohrožující zdraví a jejich prevence.

Sebepojetí, komunikace: já – ty – my, komunikace, negativní vlivy party, tolerance, šikana.

Dospívání: revolta, změny osobnosti, podléhání vlivům okolí.

Rodina a její funkce: vztahy v rodině, funkce rodiny, nefungující rodina a její důsledky.

Majetkové vztahy: majetek, zásady ochrany vlastnictví ve společnosti.

Mezilidské vztahy: lidská setkání, rovnost, nerovnost – multikulturní výchova, kulturní zvláštnosti, odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí

Obec, region, země: národnostní menšiny (březen), rasismus, xenofobie, tolerance, soužití ve společnosti.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Zoologie: bezpečná konzumace a zacházení s nakaženými potravinami (ploštěnci, hlísti, plísňe)

Biologie hub: halucinogenní účinky některých hub.

7. ročník

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Komunikace: vztahy mezi lidmi, vztahy ve škole, ve třídě, budování zdravého kolektivu, vztahy v rodině.

Zdravý způsob života: podpora zdravého životního stylu, zdravá výživa, poruchy příjmu potravy, zneužívání návykových látek – kouření, alkohol.

Osobní bezpečí: násilí, šikana, týrání, první pomoc.

Volba povolání: první kroky ve volbě povolání

Finanční gramotnost: rozvoj finanční gramotnosti, obecné pojmy.

vztahy, hodnoty, normy - kriminalita, delikvence, šikana, vandalismus, společenské chování, morálka, hodnoty, mezilidské vztahy = xenofobie, rasismus, intolerance, antisemitismus.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Etologie živočichů: srovnání přístupů chování člověka ve vztahu k ostatním vyšším živočichům

Botanika: dvouděložné rostliny – účinky alkaloidů obsažených v rostlinách mákovitých a lilkovitých

8. ročník

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Komunikace: vztahy mezi lidmi.

Prevence zneužívání návykových látek: kouření, drogy, alkohol.

Volba povolání: jiné možnosti, plány do budoucna, zájmy, koníčky.

Finanční gramotnost: rozvoj finanční gramotnosti, obecné pojmy.

Zdravý způsob života

První pomoc:

Nebezpečné látky a předměty: zbraně, nebezpečí internetu

Člověk a lidská práva: zákony, trest (leden), právo v každodenním životě, lidská práva

Počátek moderní doby: osvícenectví, rozvoj vzdělanosti. Francouzská revoluce – příčiny, výsledky – práva člověka.

Společenská hnutí: Liberalismus, nacionalismus, počátky socialistických teorií.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Lidské rasy: rasismus, xenofobie, nacionalismus

Vývoj lidského jedince: pohlavní choroby, AIDS

První pomoc – základy poskytování první pomoci

Základy etologie – biologické základy lidského chování

9. ročník

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Chemie pro život: léčiva – dávky, zneužití, následky.

Člověk a chemie: člověk proti sobě – drogy

Ekologie: voda, vzduch, půda

Životní prostředí: Chování při živelných pohromách

Partnerství: lidé nevhodní pro partnerský život, manželství

Pohlavní nemoci: přenosné pohlavním stykem včetně AIDS, promiskuita, kuplířství, pornografie, prostituce, rizikové chování

Poruchy v sex. chování, sex. orientaci: domácí násilí. (září)

Plánované rodičovství: antikoncepce včetně ochrany před pohlavními nemocemi.

Obyvatelstvo světa: růst, rozmístění, rasy, národy, náboženství, struktura.

Světové hospodářství: průmysl, nerostné bohatství, ochrana životního prostředí, alternativní zdroje.

Ohniska neklidu: náboženské problémy, rizika nacionalismu

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Stát a právo: zákony ČR, legislativa, politický systém.

Rasismus: mezilidské vztahy, tolerance, kulturní odlišnosti, rasismus.

Globalizace: obyvatelstvo, život ve městě a na venkově.

Dějiny od konce 19. století do současnosti: formování moderní občanské společnosti.

Světová hospodářská krize: finanční gramotnost.

Společenská hnutí: fašismus, boj proti totalitním režimům.

Právo v každodenním životě: lidská práva a mezilidské vztahy, protiprávní jednání, kriminalita mládeže, důsledky.

Finanční gramotnost: rozvoj finanční gramotnosti

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Graffiti: návrh na tag, ničení cizího majetku, vandalismus.

INFORMATIKA 6. – 9. ročník

Problematika kyberšikany: kyberšikana, rizika internetové komunikace – chat, facebook, bezpečný internet, netholismus – prevence závislosti atd.

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE 6.- 9. ročník

Prohlubování mezilidské komunikace: spolupráce, kolektivní zodpovědnost.

Komunikace – práce v týmu

Průběžné využívání doplňkové četby a literárních ukázek: současná česká literatura

(např. Karel Poláček – *Bylo nás pět – kouření, alkohol, kamarádství*)

V devátém ročníku upozornit na knihy s problematikou drog (např. *Radek John – Memento*, *Christiane F. – My děti ze stanice Zoo*)

Sloh - 6. třída – vypravování – trávení volného času

7. třída – charakteristika – povahové vlastnosti

8. třída – charakteristika literárních postav, výklad, výtah, mluvní cvičení na vhodné téma (kdo je mi vzorem, mládež a drogy, vztah mezi sourozenci,..)

9. třída – vypravování v běžné komunikaci, výklad, diskuze, mluvní cvičení na dané téma (nebezpečí drog, drogy a my,..)

Jak být sám sebou: úvaha o budoucnosti, nástrahách života, odolávání negativním vlivům, prevence rizikového chování.

Volný čas: trávení volného času - zdravý životní styl, pohyb.

Moje budoucnost: Moje budoucí povolání (zájmy, koníčky).

Německý jazyk – 6. třída – Schule, Freizeit

7. třída – Kleidung, Mode

8. třída – unsere Umwelt

9. třída – meine Familie, Hobby

Anglický jazyk - 6. třída – My world

7. třída – My activities

8. třída – Fashion

9. třída – Healthy a fit

Ruský jazyk - Moja žizn ,svobodnoe vremja

Zejména v nižších ročnících je nutno věnovat pozornost včasnému odhalení specifických poruch učení (spolupráce třídních učitelů a výchovného poradce), které se mohou stát významným stresujícím faktorem.

Ve všech ročnících je třeba věnovat zvýšenou pozornost rizikovým skupinám žáků, nutno rozvíjet spolupráci s rodiči, zejména s rodiči problémových žáků.

7. Cílové skupiny

Na začátku školního roku si třídní učitel nebo metodik prevence formou her a technik vytvoří jednoduchý „třídní sociogram“ k diagnostice rizik pro možný výskyt rizikového chování u jednotlivých dětí. Zjišťuje konkrétní sociální situaci a společenské vlivy formující jejich osobnost. Zároveň zjišťuje situaci ve třídě a kolektivu.

U mladších dětí rozhovorem v kruhu nebo individuálním rozhovorem zjišťuje informace např. o tom, koho má dítě v rodině nejraději, s kým tráví nejvíce času a jakým způsobem, jak se cítí v třídním kolektivu, jaké jsou jeho zájmy, na které by bylo možné zaměřit mimoškolní aktivity. V oblasti návykových látek získává informace, např. kdo v rodině kouří...

U starších dětí může třídní učitel zjistit, zda se již dítě setkalo s návykovými látkami, zda s ní má vlastní zkušenost, zda je v jeho okolí někdo, kdo užívá návykové látky, jaký má životní vzor. Informace slouží k vyhodnocení situace na škole a k odhalení rizikových skupin, na které je třeba se zaměřit.

8. Personální zajištění prevence

Na realizaci preventivního programu školy se podílejí všichni zaměstnanci školy. Všichni pedagogičtí pracovníci věnují pozornost problematice drog, šikany a násilí, poruch chování, záškoláctví, kriminality a delikvence, rizikového sexuálního chování, vandalismu, patologickému hráčství, dále pak projevům rasismu, xenofobie a sektářství a reagují hned při objevení se prvních náznaků nežádoucího chování a vyvozují důsledky. Stejně tak si všímají projevů poruch učení. Informují vedení školy, výchovného poradce a metodika prevence. V oblasti této problematiky se dále vzdělávají. Garantem MPP je metodik prevence Mgr. Jana Kratochvílová - PPP a SPC Vysočina Jihlava, Legionářů 36 - Tel. 567 572 412 - e-mail: kratochvilova@pppaspcvysocina.cz

Ředitel školy

- zodpovídá za realizaci preventivního programu
- jedná s rodiči žáků

Školní metodik prevence

Školním metodikem prevence je Mgr. Jiřina Nápravníková

- sestavuje MPP a další plány pro preventivní aktivity ve škole
- spolupracuje s vedením školy, výchovným poradcem, třídními učiteli, ostatními pracovníky školy, PPP, okresní metodičkou, psychology a dalšími organizacemi, institucemi a odborníky
- mapuje výskyt rizikového chování ve škole
- řeší a eviduje rizikové chování ve škole
- zajišťuje a koordinuje preventivní aktivity a programy prevence pro žáky
- poskytuje materiály a informace všem učitelům a rodičům k dané problematice

Výchovný poradce

Výchovným poradcem je Mgr. David Beránek

- eviduje děti s SPU, eviduje integrované žáky
- pomáhá při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů
- vede profesní orientaci žáků
- spolupracuje s PPP a psychologkou

Školní psycholog

Školní psychologkou je Mgr. Alena Jeřábková

- pracuje se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, se žáky s rizikem rozvoje školní neúspěšnosti a se žáky nadanými
- poskytuje psychologické poradenství žákům s osobními, výchovnými nebo výukovými potížemi
- poskytuje psychologické poradenství zákonným zástupcům
- spolupracuje s pedagogy
- pracuje s třídním kolektivem
- poskytuje krizovou intervenci a zpracování krize pro žáky, pedagogické pracovníky a zákonné zástupce

Školní speciální pedagog

Jako školní speciální pedagog na škole působí Mgr. Lenka Chalupská a Mgr. Hana Slavíková

- individuální péče o žáky s výukovými potížemi a pravidelné konzultace postupu s jejich zákonnými zástupci
- reedukace již diagnostikovaných specifických poruch učení
- rozvoj dovedností a schopností potřebných pro čtení a psaní
- hledání vhodných učebních stylů a pomoc žákům při jejich osvojování
- poskytování metodické pomoci a odborných informací z oblasti speciální pedagogiky pedagogickým pracovníkům školy včetně asistentů pedagoga, pomoc při jejich aplikaci v rámci vyučování
- pomoc třídním učitelům při vyplňování dotazníků pro vyšetření v PPP/SPC
- spolupráce s TU a ostatními vyučujícími na vytváření individuálních vzdělávacích programů pro žáky se speciálně-vzdělávacími potřebami a na tvorbě plánů pedagogické podpory pro školně neúspěšné žáky

Třídní učitel žáka

- mapuje vztahy žáků v třídním kolektivu
- je manažérem třídního dění a preventivních aktivit

Pedagogičtí pracovníci

- zajišťují operativní porady pedagogů vyučujících ve třídách, kde se objevují výukové nebo kázeňské problémy (zajistí společný postup vedoucí k nápravě)

Rodiče

- budou pravidelně informováni o všech akcích v žákovských knížkách a třídních schůzkách
- na nástěnce a webových stránkách školy budou trvale umístěna důležitá telefonní čísla, konzultační hodiny a další aktuální informace
- v případě vzniku problémových situací budou svolány mimořádné třídní schůzky za účasti zástupců vedení školy, výchovného poradce, školního metodika prevence a přizvaných odborníků dle potřeby
- rodičům budou prostřednictvím třídních učitelů, výchovného poradce a školního metodika prevence poskytovány individuální konzultace při vzdělávacích a výchovných problémech jejich dětí, budou informováni o podezření na experiment s návykovými látkami či výskyt jiného sociálně patologického jevu

Technický personál školy

bude požádán o spolupráci a větší všímavost k jakémukoli neobvyklému chování žáků, k náhodným nálezům neobvyklého nebo podezřelého materiálu a oznámení takových skutečností vedení školy nebo metodikovi prevence

9. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

Škola již několik let spolupracuje s PP a SPC v Jihlavě. Do školy dochází PhDr. Jarmila Prošková, které poskytuje poradenskou službu pedagogům, žákům i rodičům. Tato služba má velmi pozitivní ohlasy. Škola spolupracuje s PPP a SPC Jihlava v oblasti vyhledávání, diagnostikování a péče o děti s poruchami učení a s poruchami chování, také v oblasti prevence nežádoucích jevů. V posledních letech se zaměřujeme také na vyhledávání talentovaných žáků. Spolupráci a kontakt s poradnou zajišťuje výchovný poradce. V případě potřeby v problematice prevence škola využije služby metodika prevence Mgr. Jany Kratochvílové z PP a SPC Jihlava, dětské lékaře, Policii ČR, Linku důvěry či na oddělení sociálně právní ochrany dětí (OSPOD).

Policie ČR, Jihlava, 604 843 541

Městská policie, Křižíkova 10, Jihlava, 567 167 502, 608 910 811

Krajský úřad Jihlava, Tolstého 15, Jihlava, horky.p@kr-vysocina.cz, 564 602 941 - p. P. Horký

Magistrát města Jihlavy, 567 167 208

PP a SPC Jihlava, Legionářů 36, Jihlava, 567 572 416

Centrum prevence DOK, Jakubské nám.2, 567 304 802, 734 435 283

Hope4kids, z.s.

Centrum U Větrníku, U Větrníku 17, Jihlava, 567 310 987

Psychocentrum, Pod Příkopem 4, Jihlava, 567 308 855

Středisko výchovné péče, Pod Rozhlednou 3447/8, Jihlava, 778 409 218

Centrum pro rodinu, Chlumova 3, Jihlava, 739 247 357

10. Propagace

Tento Minimální preventivní program (MPP) je k dispozici pro všechny pedagogické pracovníky ve sborovně a na serveru školy. Pro rodiče je MPP k dispozici u metodika prevence nebo na webových stránkách školy. Aktuální informace o této problematice jsou umístěny na nástěnce v přízemí školy.

Ve škole je na viditelném místě v přízemí školy umístěna tematická nástěnka. Zde jsou také uveřejněny adresy a telefonní čísla na kontaktní místa a střediska pomoci a linky bezpečí. Děti také mohou své připomínky a náměty na řešení přednést nejen na třídních schůzkách, ale i na schůzkách Žákovské samosprávy s vedením školy. Individuálně se mohou obrátit na třídní učitele a na výchovnou poradkyni či metodika prevence, popř. přímo na vedení školy. Od školního roku 2015/2016 mohou také využít schránku důvěry, kam mohou anonymně vhadzovat písemné podněty či stížnosti. Schránka důvěry je umístěna v přízemí školy.

11. Prostředky zajištění prevence

- **Spolupráce s odbornými pracovišti** a využití nabídky jejich osvětových aktivit v rámci prevence (Městská policie Jihlava, Policie ČR Jihlava, PPP, SZŠ, DOK, beseda s lékařem ...)
- **Využití všech podnětů** vzešlých z práce školních samospráv a věnovat maximální pozornost sdělením ve Schránce důvěry (do ní mohou žáci dávat své dotazy nebo informace)
- Využití obsahu **vyučovacích hodin**, zejména občanské výchovy, přírodopisu, multikulturní výchovy, chemie, dějepisu k plnění cílů preventivní strategie
- Využití **třídnických hodin a mimoškolních aktivit**
- **Zapojit děti do mimoškolní činnosti** pořádané školou i jinými organizacemi zaměřujícími se na volno časové aktivity dětí
- Využívat **filmy, DVD + odborné publikace** s preventivní tematikou

12. Metody práce

V rámci výuky budou kromě tradičních metod, ke kterým patří především informativní metody – letáčky, přednášky, využívány také interaktivní metody, které dětem umožní ujasnit

si vlastní postoje a názory a metody alternativní, které jim umožní (případně ukážou) lepší způsoby trávení volného času.

Příklady používaných metod:

- výklad (informace)
- samostatné práce (výtvarné práce, slohové práce, referáty, informace z tisku, projekty...)
- přednášky, besedy s učitelem, pozvanými odborníky
- diskuse, vyjadřování a obhajování vlastního názoru
- dramatická výchova
- hry na sebezpoznání
- situační hry, hraní rolí, sociální hry
- trénování odmítání nabídky drog
- párová a skupinová práce ve třídě
- nácvik verbální a neverbální komunikace
- výtvarné soutěže na téma: zdravá výživa...
- vytvoření vlastních pravidel žáků pro soužití ve třídě
- vytvoření důvěry mezi žáky a mezi žáky a učiteli
- pěstovat právní vědomí
- umožňovat žákům zažívat úspěch, radost, vítězství
- skupinová práce ve třídě i napříč třídami
- projekty na preventivní téma
- dokumentární filmy s tématy prevence a následná reflexe

13. Stručný přehled dosud realizovaných preventivních aktivit

- volnočasové aktivity žáků – zapojení do kroužků
- schránka důvěry – žákům by měla sloužit hlavně tehdy, kdy se dostanou do jakýchkoliv problémů
- třídnické hodiny
- třídní schůzky a webové stránky školy
- ankety – zaměřeny hlavně na šikanu, kyberšikanu, vandalismus, protidrogovou prevenci, spokojenost ve škole, bezpečnost ve městě
- výuka zaměřená na prevenci v předmětech Ov, Čj, Ch, Z, Př, Mult., Vv, Tv, Inf., Pč, Vl, Prvouka
- schůzky školního parlamentu s vedením školy
- spolupráce s poradenskými pracovišti
- informace na nástěnce školy
- konzultační hodiny metodika prevence, výchovného poradce a školního psychologa
- besedy na aktuální téma
- sportovní turnaje, soutěže
- návštěva divadelních představení
- úklid okolí školy

14. Co naše škola žákům nabízí:

- od 1. ročníku výuku anglického jazyka
- výuku plavání
- sportovní třídu, tj. třídu s rozšířenou výukou tělesné výchovy
- výuku v odborných učebnách
- interaktivní tabule
- zájmové kroužky
- tematické exkurze
- lyžařské kurzy
- kurz 1. pomoci (ukázky fungování zásahových vozidel)
- sportovní soutěže (plavání, fotbal, florbal, basketbal, atletika...)
- sportovní dny
- Dny třídy
- prožitkové aktivity
- adaptační kurzy + programy
- programy s preventivní tematikou
- charitativní akce
- besedy (např. s policií, pamětníky)
- ekologické programy
- exkurze do provozů a výroben
- kulturní akce
- jednorázové, příležitostné akce

15. Strategie řešení přestupků

Krizový plán

V případě, že škola bude mít podezření na používání návykových látek či na výskyt jiného rizikového chování, bude postupovat dle Řádu školy a příslušného pokynu MŠMT. Na pohovoru s žákem se bude aktivně podílet dle konkrétní situace třídní učitel, výchovný poradce, preventista, zástupce či ředitel školy. Věc bude oznámena zákonným zástupcům, případně jim bude doporučen pohovor s odborníky. V případě nezájmu zákonných zástupců bude kontaktováno oddělení péče o dítě.

Kouření v budově školy a jejím okolí

- provede se zápis do ŽK a katalogového listu žáka
- je informován třídní učitel, metodik prevence (záznam o přestupku)
- jsou informováni rodiče (ŽK nebo telefon)

- při opakovaném výskytu škola informuje OSPOD, popřípadě orgány PČR, MP, přestupkovou komisi Magistrátu

Podezření na zneužívání návykových látek

- provést diskrétní šetření a pohovor se žákem
- při podezření na intoxikaci kontaktovat zákonné zástupce a ve spolupráci s nimi zdravotnické zařízení, odborná preventivní pracoviště
- při těžké intoxikaci ohrožující zdraví či život neprodleně kontaktovat zdravotnické zařízení a informovat zákonné zástupce
- při negativní a nespolupracující reakci rodiny uvědomit sociální odbor péče o dítě
- v případě dealerství nebo podezření na porušení § 217 trestního zákona (ohrožení mravní výchovy dítěte) nebo zanedbání povinné péče oznámit věc OSPOD a PČR škola má oznamovací povinnost – musí kontaktovat orgány PČR

Postup při výskytu šikany

škola postupuje podle Školního programu proti šikanování

oběť šikany odvést neprodleně do bezpečí

informovat TU, vedení školy a zákonného zástupce

vyslechnout v přítomnosti dvou pedagogických pracovníků nezávislé svědky a jejich výpověď písemně zaznamenat

vyslechnout jednotlivě agresory, zabránit domluvě pachatelů, zabránit kontaktu s obětí a svědky

konfrontovat mezi sebou agresory a jejich výpovědi

sepsat konečnou verzi výpovědi i s podpisy viníků

exemplárně za přítomnosti vedení školy uvést výsledky šetření včetně udělených výchovných opatření před kolektivem třídy

podle závažnosti případu následuje spolupráce s externími subjekty, rodiči apod.

16. Seznam zákonů a metodických pokynů v oblasti prevence

- aktuální a celý seznam je k dispozici na www.msmt.cz (vzdělávání – speciální vzdělávání – prevence)

- Č.j.: 25 884/2003-24 Spolupráce škol a předškolních zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané
- Č.j.: 13 409/98-24 Metodický list k poskytování poradenských služeb na školách a školských zařízeních
- Č.j.: 14 423/99-22 Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance
- Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2008-2012
- Č.j.: 22 294/2013-1 Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních
- Č.j.: 10 194/2002-14 Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví
- MŠMT ČR, odbor pro mládež, Praha 2001 Školní preventivní program pro mateřské a základní školy a školská zařízení
- MŠMT ČR, odbor pro mládež, Praha 2002 Bílá kniha Evropské komise Nový podnět pro evropskou mládež
- MŠMT ČR, odbor pro mládež, Praha 2002 Evaluace a diagnostika preventivních programů
- MŠMT ČR, odbor pro mládež, Praha 2002 Volný čas a prevence u dětí
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu (č.j. 11 691/2004-24)
- MŠMT – vybrané termíny primární prevence – kolektiv autorů, 2007
- Č.j. 20 006/2007-51 Metodický pokyn MŠMT k prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních
- Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže

17. Literatura, webové stránky, tisk

Webové stránky

- www.msmt.cz
- www.kr-vysocina.cz
- www.jihlava.cz
- www.ceskaskola.cz

Poradenství, kurzy, školení

- www.pppjihlava.estranky.cz
- www.msdemlova.cz (SPC Jihlava)
- www.ippp.cz www.poradenskecentrum.cz
- www.vys-edu.cz
- www.nidv.cz

Linky bezpečí

- www.linkabezpeci.cz
- www.rodicovskalinka.cz

Bezpečí na internetu

- www.horkalinkaczi.cz
- www.bezpecnyinternet.cz
- www.e-bezpeci.cz/index.php/home
- internet-hotline.cz

Pomoc obětem kriminální činnosti

- www.bkb.cz (Bílý kruh bezpečí)

Tématika návykových látek a závislostí

- www.adiktologie.cz
- www.nekuratka.cz
- www.stop-koureni.cz/mytyokoureni
- www.odvykanikoureni.cz
- www.drogy-info.cz
- www.drogy.cz/index.html
- www.vysocina.cz/dixi/index.html
- www.dropin.cz
- www.sananim.cz
- www.bezcigaret.cz
- www.drogovaporadna.cz
- www.odrogach.cz
- www.zivot-bez-zavislosti.cz

Šikana

- www.minimalizacesikany.cz
- www.prevence-praha.cz/agrese-a-sikana?start=5

Poruchy příjmu potravy

- www.centrum-anabell.cz
- www.pomocppp.cz
- www.vyzivadeti.cz

Volba střední školy a profese

- www.infoabsolvent.cz

- www.atlasskolstvi.cz

Dětská práva

- www.detskaprava.cz

Ostatní

- www.prevcentrum.cz
- www.cevap.cz
- www.spolecnekbezpeci.cz
- www.podaneruce.cz kontaktní centra, kurzy, poradna
- www.vscr.cz (Vězeňská služba České republiky)
- www.nadeje.cz

Časopisy a ostatní tisk

- časopis Prevence
- časopis Moderní vyučování
- časopis Speciální pedagogika
- časopis Rodina a škola
- časopis Psychologie
- Učitelské noviny
- Učitelské listy
- časopis Závislosti
- dětské časopisy
- denní tisk – aktuální přílohy týkající se např. volby povolání, prevence
- časopis Třídní učitel a vedení třídy

Literatura Knihy jsou umístěny v informačním centru školy – pro lepší dostupnost všech učitelů. Každý školní rok je nabídka knih aktualizována.

Letáky k dispozici u výchovného poradce / metodika prevence.

18. Seznam zařízení zabývajících se problematikou rizikového chování

a) Kontakty – celostátní

Linka bezpečí: tel.: 116 111, Rodičovská linka: 840 111 234, 606 021 021

- Současně může volat 10 dětí najednou, z celé republiky, zdarma.
- Pomáhá s problémy v rodinných vztazích od hádek po násilí, rozvod rodičů, se vztahy s kamarády, v otázkách psychosexuálního zrání, také s problémy ve škole.

- Na linku navazuje Krizové centrum – nestátní zdravotnické zařízení pro děti, pro setkání s psychoterapeutem, jenž se jim snaží pomoci vyřešit daný problém
- email: pomoc@linkabezpeci.cz □ web: www.linkabezpeci.cz
- chat: <http://chat.linkabezpeci.cz>

Linka důvěry dětského krizového centra: tel.: 241 484 149

- Specializované pracoviště zaměřené na problematiku syndromu týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte.
- Jednorázová, krátkodobá i dlouhodobá terapie, individuální, skupinová i rodinná terapie.
- nonstop
- e-mail: problem@дитеkrize.cz
- www: <http://дитеkrize.cz>

Krizové centrum SPONDEA: 541 235 511, 608 118 088 NONSTOP, www.spondea.cz,
mail: krizovapomoc@spondea.cz

Linka důvěry RIAPS: 222 580 697 NONSTOP

Linka důvěry Centra krizové intervence: 284 016 666 NONSTOP

Linka důvěry Diakonie: 222 514 040

Gay-linka pomoci: 222 514 040

DONA – linka pomoci obětem domácího násilí: 251 511 313 NONSTOP

Růžová linka pro děti: 272 736 263

Rodičovská linka 840 111 234, 606 021 021, email: pomoc@rodicovskalinka.cz

HELP LINE AIDS: 224 915 564

Národní linka prevence AIDS: 800 144 444

Linka pomoci SAP (Společnost AIDS pomoc): 224 814 284

Poradenská linka K-CENTRUM: 283 872 186

Poradenská linka PREV-CENTRUM: 233 355 459

Poradenská linka Společnosti pro studium sekt: 257 314 646

Národová telefonní linka: 224 920 935

Krizové centrum RIAPS: 222 586 768

SOS centrum Diakonie: 222 511 912

Centrum krizové intervence: 284 016 110

Dětské krizové centrum: 241 480 511

Krizové centrum pro studenty: 283 880 816

b) Kontakty – Jihlava

OSPOD Jihlava

Nina Schneiderová, tel.: 567 167 637, e-mail: nina.schneiderova@jihlava-city.cz

Pavlna Kovářová, tel.: 567 167 631, e-mail: pavlna.kovarova@jihlava-city.cz

Ivana Pupíková, tel.: 567 167 636, e-mail: ivana.pupikova@jihlava-city.cz

Mgr. Markéta Lenikusová, tel.: 565 593 747, e-mail: marketa.lenikusova@jihlava-city.cz

Bc. Ing. Alena Egersdorfová, DiS., tel.: 565 593 746, e-mail: alena.egersdorfova@jihlava-city.cz

Bc. Renáta Šanderová, tel.: 565 593 751, e-mail: renata.sanderova@jihlava-city.cz

Marcela Bláhová, tel.: 567 167 607, e-mail: marcela.blahova@jihlava-city.cz

Mgr. Pavlna Kadlecová Růžičková, tel.: 565 593 745, e-mail: pavlna.kadlecova@jihlava-city.cz

Mgr. Kateřina Krejčí, tel.: 565 593 741, e-mail: katerina.krejci@jihlava-city.cz

Bc. Lenka Ďásková, DiS., tel.: 565 593 752, e-mail: lenka.daskova@jihlava-city.cz

Bc. Lucie Jířiková, DiS., tel.: 565 593 743, e-mail: lucie.jirikova@jihlava-city.cz

Mgr. Hana Brožová, tel.: 565 593 748, e-mail: hana.brozova@jihlava-city.cz

DDsŠ – www.ddssjihlava.cz – Dělnická 1

Ředitelka, psycholog Mgr. Miroslava Floriánová, tel.: 778 409 218

Etoped Mgr. Michaela Fischerová, tel.: 725817170

Středisko výchovné péče – www.svp-ji.cz - Vrchlického 16 (doruč. Dělnická 1)

Vedoucí: Mgr. Miroslava Floriánová, tel.: 778 409 218

Psycholog: Mgr. Blanka Pollaková, tel.: 778 531 970

Objednání Po, St, Čt 8 – 12 hodin

Veřejnost Po, St - 13-15 hodin Út – 11 – 13 hodin

Městská policie – Křížíkova 10

567 167 503 (Ředitel)

567 167 500 (Ústředna)

156 (Tísňové volání)

www: <http://www.jihlava.cz/mestskapolicie/>

E-mail: mestska.policie@jihlava-city.cz
p. Barák (preventista) 567 167 502
kamil.barak@jihlava-city.cz

Probační a mediační služba – tř. Legionářů 9
Mgr. Milada Karásková 567 310 573, 733 788 972, mkaraskova@pms.justice.cz
Bc. Veronika Holubová, 567 211 197
Mgr. Hana Kuklová, 567 211 538, 734 362 924
Mgr. Michaela Macková, 567 215 455

PPP Jihlava
Legionářů 6, 586 01 Jihlava, 567 572 416

Dětský psychiatr
MUDr. Štěpánka Hromadová, 604 694 379 (Sokolovská 126)

Centrum prevence – DOK
Kancelář: Jakubské nám. 2, Jihlava 586 01
Telefon: 736 523 660, 567 563 671
Realizace programů
DKO, Tolstého 2, Jihlava 586 01
Vedoucí centra: Mgr. Nikola Formanová

Hope4kids, z.s.
Sídlo Vybíralova 969, 198 00 Praha 9
IČO 70104891
Lektor Bc. Iva Tesařová, DiS.
Tel., e-mail 775 135 287; iva.tesarova@h

Centrum U Větrníku 17
kontaktní centrum pro osoby ohrožené drogovou závislostí
Mgr. Anna Mištová, 567 310 987, kacko.jihlava@caritas.cz

Ambulance pro léčbu závislostí
MUDr. Juraj Tkáč, Vrchlického 57, 567 574 555, 605 717 470, info@at-ambulance.cz
MUDr. Kateřina Michutová, Havlíčkova 30, 777 780 255, mudr.michutova@seznam.cz

ÚP Jihlava - IPS Brtnická 21, 586 01 Jihlava
p. Schebestová, 950 123 322
p. Klejzarová, 950 123 319

Psychocentrum – manželská a rodinná poradna kraje Vysočina
Mgr. Kamila Hronová – psycholog
Pod Příkopem 4, 586 01 Jihlava, 567 308 855, poradna.ji@psychocentrum.cz

Policie ČR
p. Pokorný, 603 306 513,
p. Laška, 603 385 318
p. Mejzlík, 974 266 111 (klapka 467)

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE KRAJE VYSOČINA
Oddělení tisku a prevence, Vrchlického 46
nprap. Lukáš Vondra, vrchní inspektor, 7258684757

19. Úkoly primární prevence na školní rok 2025/2026:

- Realizace MPP vedoucí k zajištění působnosti MPP na všechny žáky školy, sledování a průběžné vyhodnocování jednotlivých přijatých opatření.
- Zavádění aktivních, zajímavých forem a metod při realizaci MPP.
- Zavádět a zdokonalovat smysluplnou tvorbu třídních pravidel ve všech třídách prvního a dle možnosti i druhého stupně. Zavádět hodiny založené na předcházení rizikovému chování žáků.
- Utváření pozitivního třídního klimatu
- Žákům nabídnout pomoc v jakémkoli případě a situaci.
- Zaměřit se nadále na předcházení šikaně (včetně kyberšikan) a záškoláctví
- Spolupráce s kolegy, vzájemná a pravidelná informovanost o chování a jednání žáků.
- Stálé směřování k nastavení pozitivního klima ve třídách, dodržování pravidel chování a slušnosti v souladu se školním řádem.
- Podpora dobrých vzájemných vztahů mezi žáky ve třídách, vrstevnických skupinách i dětmi různého věku za přispění třídních učitelů.
- Zařazování jednotlivých oblastí MPP do vyučovacích hodin s postupným využíváním aktivních, činnostních metod, dát žákům dostatečný prostor pro diskusi a vyjádření vlastního názoru.
- Iniciovat akce, i dlouhodobé s odborníky na téma prevence rizikového chování a zdravého životního stylu.
- Realizovat zážitkové programy a workshopy.
- Podporovat práci pedagogů s třídními kolektivy, pomoc při diagnostice třídních kolektivů, rizikového chování a jeho vyhodnocování.
- Spolupráce s institucemi, zajištění, koordinace a vyhodnocení programů pro žáky školy.
- Úzká spolupráce s vedením školy.
- Schránka důvěry

- Zvýšení nabídky volnočasových aktivit a zájmových kroužků, dle možnosti rozšiřování nabídky pro žáky 2. stupně.
- Podpora společných akcí tříd za účelem stmelování třídních kolektivů a poznávání žáků napříč třídami.
- Pořádání sportovních a kulturních aktivit pro žáky v době školního vyučování i mimo něj. Zapojení žáků do soutěží a akcí regionu i mimo něj.
- Zaměřit se na důsledné dodržování školních pravidel.
- Důsledně sledovat a ihned řešit absenci žáků.
- Vést žáky k zodpovědnému chování vůči majetku druhých.

Závěr

Školy většinou nejsou místem, kde problémy s alkoholem, drogami a rizikovým chováním vznikají. Jsou však místem, kde se tyto problémy mohou projevit. Škola hraje jednu z velmi důležitých rolí v oblasti prevence vzniku drogového i dalšího rizikového problému či jevu. Je to jedno z míst, kde se o problému mluví, kde žák získává informace. To, že návykové látky a problémy s nimi spojené, ale i rizikové jevy, jsou všude kolem nás, je věc dostatečně známá. Rozhodnutí, zda žák bude nebo nebude drogy brát, bude – nebo nebude účastníkem rizikových jevů a chování, závisí však v konečné fázi jen na něm a také na zákonných zástupcích tohoto žáka.

12. 9. 2025

Mgr. Jiřina Nápravníková
školní metodik prevence